

Kulturdepartementet

Saksbehandler:	Vår dato:	Vår referanse:	Deres dato:	Deres referanse:
Paal Bjønness	01.10.2021	21/203 - 2		21/1329
Epost:				
paal.bjonness@forbrukerradet.no				

Høring – vedrørende gjennomføring av tilgjengelighetsdirektivet i norsk rett

Vi viser til Deres høringsbrev av 7. juni d.å. (ref. 21/1329/1) med frist for tilbakemelding 7. oktober. Forbrukerrådets leverer som anmodet vår høringsuttalelse elektronisk via www.regjeringen.no/2842980.

Forbrukerrådet vil innledningsvis bemerke at vi er positive til innføring av nasjonale regler med det formål å sikre eldre og personer med funksjonsnedsettelse økt tilgang til varer og tjenester. Direktivet omfatter både offentlig og private leverandører, og det er ikke avgjørende hvor produktene eller tjenestene skal anvendes. Europakommisjonen har som påpekt i høringsnotatet estimert at ca. 1 av 5 europeere eller rundt 120 millioner mennesker vil ha en form for funksjonsnedsettelse i 2020. Dette skyldes blant annet at vi er flere eldre enn tidligere.

Da direktivet samtidig omfatter en rekke produkter og tjenester innen en rekke ulike kategorier må direktivet antas også få materiell betydning i hverdagen for målgruppen. Forbrukerrådet deler departementets syn at det bør tas utgangspunkt i likestillings- og diskrimineringsloven ved gjennomføringen i norsk rett, og at det lages en ny forskrift til loven som skal sikre universell utforming av aktuelle produkter og tjenester.

Forbrukerrådet vil påpeke at direktivet er komplekst og virkeområdet bredt. For en rekke av de produktene og tjenestene som omfattes av direktivet foreligger det allerede ulike sertifisering og godkjenningsordninger. Et annet kjennetegn er at de er gjenstand for rask teknologisk utvikling. Departementet legger opp til en deling av nye krav i to sektorovergrepene forskrifter på området, og påpeker selv at dette kan by på utfordringer. Etter vårt syn bør reglene av retts tekniske hensyn samles i en forskrift.

Krav om universell utforming av varer og tjenester ved enhetlig regelutforming fjerner hindringer for deres frie bevegelse over landegrensene. Dette stimulerer til økt konkurranse som har næringspolitiske sider, hvilket normalt også vil komme forbrukere indirekte til gode i form av bedre avtalebetingelser. Hvor myndighetene samtidig setter minstekrav til kvalitet og funksjonalitet fremstår ordningen gunstig for forbruker. Måloppnåelse forutsetter et effektivt tilsynsapparat med et tilstrekkelig sanksjonsapparat. Nasjonalt fremstår Forbrukertilsynet eller Digitaliseringsdirektoratet som egnede kandidater til å fylle denne rollen.

For å sikre enhetlig praksis og et forenklet klagesystem foreslår Forbrukerrådet at kun ett klageorgan behandler alle klager knyttet til nytt regelverk. Hvorvidt klagen har sin rot eksempelvis fra elektroniske tjenester, billettautomater eller banktjenester er underordnet. Den underliggende problemstillingen i alle saker vil være spørsmålet om kravene i selve tilgjengelighetsdirektivet er etterlevet. Om det bør opprettes

et eget klageorgan eller kompetansen til et allerede eksisterende utvides, eksempelvis Diskrimineringsnemnda, fremstår her ikke avgjørende.

Direktivet er totalharmonisert for produkter og tjenester som faller innenfor dets saklige virkeområde. Hvilket innebærer at produkter og tjenester som er omfattet av direktivet, er uttømmende regulert av kravene som stilles i direktivet. Det kan da ikke stilles strengere krav knyttet til tilgjengelighet i norsk rett. Direktivet stiller overordnede og funksjonelle krav til tilgjengelighet av opplistede produkt og tjenestegrupper. De tekniske kravene er overlatt den enkelte nasjonalstat å utforme. Sett hen til stadige teknologiske endringer forbrukere og eldre møter i hverdagen, fordrer dette et særskilt og kontinuerlig fokus i standardiserings arbeidet.

Vennlig hilsen
FORBRUKERRÅDET

Tone Molvær Berset
juridisk direktør

Paal Bjønness
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.